Foreningen af Officerer uden for aktiv Tjeneste

Protektor: Hans Kongelige Højhed Prins Henrik

M E D D E L E L S E R

Nr. 217 JANUAR-FEBRUAR 2018

Den netop afgåede chef for Hjemmeværnet, generalmajor Finn Winkler holdt foredrag i Københavns Kreds om HJV udvikling og fremtid

INDHOLD

EMNE	SIDE
Landsledelse og andre kontaktpersoner - praktiske oplysninger om MEDDELELSER	2
Landsformandens jule- og nytårshilsen	3
Medlemskartoteket	3
Meddelelser fra kredsene:	
Københavns Kreds	4
Midt- og Vestsjællands Kreds	22
Fyns Kreds	25
Sydjyske Kreds	29
Nordjyske Kreds	32
Oversigtskalender	36

FORMANDSKAB

Landsformand:
Generalmajor Jens Erik Frandsen
Dronningens Tværgade 42, 6.th.
1302 København K.
2124 9884
rytfra@hotmail.com

Næstformand:
Fmd. for Københavns Kreds
Oberst Erling B. Flebbe
Kenny Drews Vej 3, 3.tv.
2450 København SV.
2078 2624
foreningen.fouat@gmail.com

Forretningsfører:
Orlogskaptajn
Erik Dreyer-Andersen
Sydkæret 7
3450 Allerød
2078 0331 dreyer-andersen@webspeed.dk

KONTAKTPERSONER

Skydeudvalgsformand (Fra 1. januar 2018)**:**
Kaptajn Per Kristian Madsen
Bøgevangen 30
3540 Lynge.
4043 2361
riemads@privat.dk

Redaktion:
Kaptajn Bjarne Skov Jensen
Birkedalen 11
2670 Greve
4390 8528 4030 8528
skov-jensen@mail.dk

Webredaktør:
Major Jørgen H. Nielsen
jorgenhnielsen@gmail.com

Hjemmeside:
https://wp.fouat.dk/

FOUAT:
CVR-nummer: 36681837
Bank: Reg.nr. 1551 kontonr.357 7099 3911

MEDDELELSER

Formål: At formidle oplysninger til medlemmerne om kredsenes aktiviteter samt - når pladsen tillader det - at optage indlæg fra medlemmerne.
Tid: MEDDELELSER udgives medio februar, april, juni, august, oktober og december.
Bidrag: Bidrag optages på bidragsyderens ansvar. Eftertryk er kun tilladt med Formandskabets, henholdsvis pågældende kredsformands tilladelse. Input til bladet sendes i Word-format pr. e-mail til redaktionen. Ønskes indlæg illustreret med billeder, bedes oplysning medsendt om, hvem ophavsretten tilhører. **Registrering**: ISSN 2445-5091.

LANDSFORMANDENS JULE- OG NYTÅRSHILSEN 2017

Kære medlemmer,

Så er vi igen ved at være fremme ved julen og årsskiftet. I skrivende stund - ultimo november - regner det endnu engang, og selv om butikkerne og gaderne efterhånden længe har været pyntet op til jul, mangler der ligesom nogle kolde vinde fra nord og øst, der igen kunne bringe lidt ordentlig kulde og sne tilbage, som vi havde i de gode gamle dage.

Sidste år var præget af vores 125 års jubilæum. 2017 har i de sidste måneder været præget af kommune- og regionsvalget. Nu er det overstået, og det skulle så gerne give lejlighed til og rum for, at forhandlingerne omkring det nye forsvarsforlig kan få fremdrift.

Regeringen har lagt ud med at stille et substantielt løft af forsvarsbudgetterne i udsigt. Det er spændende at følge med i de sparsomme oplysninger, der slipper ud fra forhandlingerne - mon ikke det dog denne gang ender med et bredt, langt forlig, der samtidig indebærer endeligt et fornuftigt løft til samtlige myndigheder, der er med til at passe på Danmark. Det skal være mit store ønske op til jul.

Lad mig slutte med at ønske alle medlemmer og jeres familier en glædelig jul og et godt nytår

Jens Frandsen
Formand

MEDLEMSKARTOTEK

Som bekendt blev det på repræsentantskabsmødet i Odense den 5. april 2017 besluttet at ajourføre FOUAT's medlemskartotek ved at etablere et centralt arkiv, der vil blive administreret af foreningens forretningsfører.

Oplysninger om medlemmerne er delt op i en obligatorisk og en valgfri del. I den ***obligatoriske del*** indgår personlige oplysninger, oplysninger om forholdet til FOUAT og Forsvaret. I den ***valgfrie del*** indgår en række øvrige oplysninger om forhold til Forsvaret og om eventuel civil baggrund.

Etablering af medlemskartoteket

Der er nu etableret et kartotek der er i stand til at registrere de ovenfor nævnte oplysninger. Fra dette kartotek vil formandskabet og de enkelte kredsbestyrelser kunne rekvirere lister og oversigter indeholdende de oplysningselementer, de måtte ønske. Lister og oversigter kan leveres i formaterne Excel og Word samt andre formater efter aftale.

Ajourføring og opdatering

På FOUAT's hjemmeside er den tidligere indmeldelsesblanket blevet ændret, således at den nu omfatter de oplysninger, der oven for er nævnt som

obligatoriske, og som nye medlemmer i fremtiden vil skulle afgive ved indmeldelse ad denne kanal. Samtidig er skemaet udbygget med de ovenfor nævnte ***valgfrie*** oplysninger, således at de medlemmer, der måtte ønske det, kan tilføje disse oplysninger samtidig med afgivelsen af de obligatoriske oplysninger.

FOUAT medlemmer bedes derfor at gå ind på hjemmesiden og dér afgive de obligatoriske oplysninger – og eventuelt tillige de valgfrie oplysninger – ganske som hvis der var tale om en indmeldelse.

For medlemmer, der ikke har adgang til internet, anmodes kredsbestyrelsen om at bistå disse medlemmer med at udfylde indmeldelsesblanketten og indrapportere den via hjemmesiden eller sende den pr. post/e-mail til forretningsføreren.

Datasikkerhed

De oplysninger, der afgives til medlemskartoteket, behandles fortroligt. Adgang til disse data har formandskabet og for de enkelte kredses vedkommende kredsbestyrelsen – og kun for egen kreds. Data, der afgives på hjemmesiden, overføres automatisk til FOUAT forretningsfører i det øjeblik opdateringen har fundet sted. Der opbevares således ikke medlemsoplysninger på hjemmesidens servere.

Til sikring af back up sendes én gang i kvartalet en kopi af kartoteket til FOUAT revisor.

Erik Dreyer-Andersen
Forretningsfører

KØBENHAVNS KREDS

Formand: Oberst Erling B. Flebbe, Kenny Drews Vej 3, 3.tv., 2450 København SV.
2078 2624 - erling.flebbe@gmail.com
Forretningsfører: Premierløjtnant Per Brix-Knudsen, Eskemosegårds Allé 42, 3460 Birkerød.
4976 1217 - brix.knudsen@mail.dk
Kasserer: Oberstløjtnant Keld Meier Olsen, Valhøjs Allé 47, 1. th., 2610 Rødovre.
3641 1021 - keld.olsen@youmail.dk – Bank: Reg.nr. 1551 Konto nr. 1127 7322.
Skydeudvalgsformand: Per K. Madsen, 4043 2361- riemads@privat.dk

Kontingent 2018

Kontingentet for 2018 er fastsat uændret til **kr. 150.** Kontingentet bedes indbetalt inden udgangen af januar 2018 på kredsens bankkonto: **Reg.nr. 1551 konto nr. 1127 7322.**

Keld Meier Olsen
Kasserer

Bestyrelsesmøde

Københavns Kreds' bestyrelse holder møde onsdag den 24. januar 2018. Hvis du som medlem sidder inde med emner, du mener, bør være bestyrelsen

bekendt eller som bør behandles, bedes du tale med en i bestyrelsen eller sende en e-mail med dit besyv til formanden eller et bestyrelsesmedlem ikke senere end torsdag den 18. januar 2018 ved kontortids ophør.

Dødsfald

Kredsen har modtaget underretning om at

oberstløjtnant Svend Aage Feier

*15. august 1941 - ✞ 24. oktober 2017

er afgået ved døden.

Oberstløjtnant Svend Aage Feier

Svend Aage Feier var i mange år dommer i Lyngby Ret. Han blev medlem i kredsen ved udgangen af 2014, og var derfor kun medlem i knap tre år. Kredsen kom kun til at se Feier i vores midte nogle enkelte gange. Grunden til det var, at han på det sidste blev hårdt ramt af skæbnen, dels ved at hans kone døde tidligere på året i år, dels på grund af at han selv efterfølgende blev alvorligt syg. Under et ferieophold udlandet i efteråret fik han det dårligt og måtte indlægges. Han blev hentet hjem til Danmark, men blev ikke rask.

Æret være oberstløjtnant Svend Aage Feiers minde.

Generalforsamling

Torsdag den 15. februar 2018 kl. 19:00 afholdes generalforsamling i overensstemmelse med FOUAT vedtægter, som fremgår af https://wp.fouat.dk/, der er foreningens hjemmeside. Kig under fanebladet "Foreningen."

På valg til Københavns Kreds' bestyrelse i 2018 er:

- Henning Mortensen, næstformand,
- Per Brix-Knudsen forretningsfører,
- Jørgen Houlberg Nielsen, bestyrelsesmedlem og webredaktør og
- Per Kristian Madsen, formand for skydeudvalget.

Fælles for ovennævnte er, at de alle har erklæret sig villige til genvalg.

Bemærk også, at hvis man mener at sidde inde med emner, som bør løftes til behandling på repræsentantskabsmødet i april, vil det være en fordel at få det lagt op via kredsens generalforsamling.

Generalforsamlingen følges op med hyggeligt samvær til en kuvertpris á kr. 150,-. Aftenens forløb er ganske uformelt. Diverse indslag fra medlemmerne er velkomne, idet dog formanden bedes adviseret herom ikke senere end tirsdag den 6. februar 2018. Samme dato er i øvrigt sidste frist for tilmelding til generalforsamlingen.

Invitation fra Folk & Sikkerhed til Nytårsgudstjeneste i Kastelskirken

Traditionen tro løber *Folk & Sikkerhed* det nye år i gang med en nytårsgudstjeneste i Kastelskirken i København. Gudstjenesten finder sted **søndag den 7. januar 2017 kl. 14:00 – 16:00**.

Det vil i den forbindelse være os en stor fornøjelse at se så mange af foreningens medlemmer og medlemsorganisationer til gudstjenesten og den efterfølgende reception, hvor der vil være mulighed for at ønske hinanden et Godt Nytår og høre om Folk & Sikkerheds aktiviteter for det kommende år.

Gudstjenesten starter præcis kl. 14:00, hvor deltagerne senest bedes være på plads i kirken.

Af hensyn til den videre planlægning bedes deltagere tilmelde sig til arrangementet senest søndag den 31. december på kontakt@folkogsikkerhed.dk.

Program

14:00-14:45	Nytårsgudstjeneste ved ***hærprovst Thomas H. Beck***
14:45-15:00	Kranselægning ved Monumentet for Danmarks Internationale Indsats efter 1948
15:00-16:00	Reception og tale ved ***formand Peter M. Andersen***, Spisesalen

Foredragssæson 2017-II

Torsdag den 12. oktober 2017 skulle ***forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen*** have holdt foredrag om Forsvaret som helhed. Han måtte i sidste øjeblik melde forfald på grund af forsvarsforligsforhandlingerne. Bestyrelsen havde på forhånd en anelse om, at det kunne gå således. Man havde derfor allieret sig med en bagstopper. Men også denne havde kort forinden meldt forfald på grund af andre presserende opgaver. Undertegnede fik så i hast støvet et materiale af, som blev brugt til aftenens foredrag.

I foråret havde jeg i anden forbindelse været i Verdun for at bese slagmarkerne efter de voldsomme begivenheder, der havde fundet sted i de egne i 1916. En af hovedaktørerne i det, der dér skete, var den tyske generalstabschef ***general Erich von Falkenhayn***. Det var ham, foredraget kom til at handle om.

Erich von Falkenhayns aner er en gammel prøjsisk adelsslægt, om hvem der findes skriftlige kilder helt tilbage til år 930. Gennem alle seklerne har familien holdt til i det vestprøjsiske område. Erich von Falkenhayn blev født i 1861 og kom som 11 årig på kadetskole i Culm. Han gik der i 7 år, men da han hørte til de fremmeste af kadetterne, kom han de sidste fire år også til at frekventere hovedkadetakademiet i Lichterfelde ved Berlin. Erich von Falkenhayn bestod uddannelserne som én af de bedste begge steder.

Han var næstsidst af en søskendeflok på syv. Seks drenge og en pige. Af von Falkenhayn-sønnerne blev ud over Erich to af dem generaler, en blev generalløjtnant. Søsteren blev gift med en von Bock, og en af hendes sønner, Fedor von Bock, gjorde sig bemærket ved som feltmarskal at være en af hovedaktørerne på østfronten under 2. verdenskrig. De to brødre, der blev generaler, fik stor indflydelse på højt plan. Den ene var med til at opdrage kronprinsen, og den anden blev efter sin pensionering i 1910 ”Oberhofmeister” ved kejserindens hof.

Erich von Falkenhayns løbebane var i begyndelsen lidt tung. For selv om han fra 1887 til 1890 gik på Krigsakademiet i Berlin og igen udmærkede sig, og selv om han fik flere meget interessante tjenestestillinger i geleddet og i generalstabe, herunder også i ”Der Groβe Generalstab” følte han som 35-årig kaptajn i 1896, at der var noget, der var gået hans næse forbi. Derfor søgte han om og kom i kinesisk tjeneste.

Den kinesiske hær gjorde straks noget ud af kaptajn Erich von Falkenhayn og ansatte ham som generalmajor. Men det han gerne ville gøre for den kinesiske hær, fandt ikke gehør. Han ville oprette militærskoler efter prøjsisk tilsnit. På samme tid var den tyske stat i færd med at få fodfæste i Kina i form af et ” verpachtet Gebiet” (i stil med det britiske Hong Kong) benævnt Kiautschou. Der søgte han over og blev

ansat som major à la suite og blev militærattaché. Han rejste hjem fra Kina i 1900. Det var omtrent midt i al tumulten omkring Bokseropstanden. Han var da også kun lige kommet retur til Tyskland, førend han blev sat til at beklæde stillingen som stabschef i det tyske troppekontingent, der blev sendt ud for – sammen med en række allierede ekspeditionskorps – at straffe kineserne. Tyskerne havde fået i opdrag at lede straffeekspeditionen, fordi det var den tyske gesandt i Peking, som var blevet dræbt i 1900. Da bokseropstanden var nedkæmpet i 1901 forblev Erich von Falkenhayn i Fjernøsten et par år og gjorde tjeneste i såvel Manchuriet som i Korea.

Fra 1903, hvor Erich von Falkenhayn vendte hjem, frem til 1911 gik det ham vel, idet han avancerede til oberst og – som noget dengang usædvanligt – blev indsat som chef for 4. garderregiment til fods i Berlin. Det usædvanlige bestod i at Erich von Falkenhayn ikke var garderofficer. Måske har de to brødre trukket i trådene?

Året efter blev han udnævnt til generalmajor og i 1913 blev han generalløjtnant og indsat som prøjsisk krigsminister. Han skulle implementere den i forvejen besluttede hærreform. Der var tale om en betydelig oprustning.

Som krigsminister løb han ind i to møgsager. Den ene drejede sig om et tilfælde med tumult og demonstrationer i Elsaβ. En ung officer havde på det kraftigste provokeret unge rekrutter og dertil talt nedladende om rekrutter fra lokalområdet. Det endte som nævnt i demonstrationer, hvor militæret i byen arresterede mange af demonstranterne. Det udviklede sig til en politisk balladesag. I Rigsdagen blev den heftigt debatteret. Kejseren skred ind meget sent (for sent) i forløbet. Erich von Falkenhayn holdt på, at den stedlige garnisons tropper havde handlet korrekt, og at der ikke var noget at komme efter. Det synspunkt blev delt af mange i militæret, men rigsdagens delegerede tog afstand og udtrykte bekymring over den stigende militarisering af det tyske samfund. Den anden sag drejede sig om officerers ære og udsprang af en duel. To unge officerer duellerede. Æressagen drejede sig om den enes ægtefælle, som den anden ikke kunne holde sig fra. Udfordreren, ægtefællen, vandt duellen, den anden duellant døde. Sagen var, at der fandtes en æresdomstol, som skulle tage sig af slige sager, men det skete flere gange, at der alligevel blev duelleret. Endvidere havde duellanterne overtrådt et kejserligt dekret fra 1897, hvorefter man ikke længere måtte duellere og skulle holde sig til domstolen. Erich von Falkenhayn holdt på, at det var vigtigt, at man kunne afgøre den slags tvister ved at duellere. Begge sager gav anledning til reprimander fra Rigsdagen, men det tog von Falkenhayn med oprejst pande. Det var dog mindre heldigt, at kejserens omdømme led skade på grund af begge sager.

Da 1. verdenskrig brød ud led tyskerne nederlag ved Marne i september 1914. Stabschefen ved Der Groβe Generalstab blev fyret og von Falkenhayn fik ved siden af havende tjeneste i opdrag at lede generalstaben. Han iværksatte de operationer på Vestfronten, som senere skulle blive kendt som ”kapløbet mod havet.” Efter første slag ved *Ieper* i oktober-november 1914 fremlagde von Falkenhayn et forslag om at søge forhandlingsfred. Det blev pure afvist, og han blev efterfølgende sat fra bestillingen som krigsminister. I 1915 udtænkte han som generalstabschef en plan, der ledte frem til slaget ved Verdun. Han ville tappe den franske hær for blod. Han mente, at den tyske soldat var den franske overlegen med 2½ til 1. Ved at indsætte og ofre 200.000 tyske soldater ville en halv million franske soldater efter den beregning skulle lade livet. Det skete som bekendt ikke. Begge sider kom til at miste hen ved 300.000 soldater.

Udfaldet ved Verdun (uafgjort) og en fejlvurdering mht. Rumænien, som modsat von Falkenhayns vurdering entrede krigen på ententens side, ledte frem til hans afsked som stabschef.

Han blev sat til som chef for 9. arme under von Mackensens ledelse at rulle den rumænske hær op. Det skete fra august til december 1916.

Herefter kom han i tyrkisk tjeneste, blev af sultanen gjort til generalfeltmarskal, og fik ledelsen af de tyske og osmanniske styrker i Mellemøsten. Missionen at kaste briterne ud af Bagdad lykkedes ikke. Osmannerne ønskede tillige at fordrive og myrde kristne og jøder i Jerusalem. De ville derved komme til at lide samme skæbne som Armenierne. Men det skred von Falkenhayn ind over for og forpurrede planerne.

Han led af en nyrelidelse og kom fra 1918 og indtil sin afsked i 1919 til at lede 10. arme, der var indsat på grænsen til Hviderusland. Indtil sin død i 1922 skrev han sine erindringer og levede i forvisning om, at tabstallene ved Verdun var, som han havde beregnet.

Erling Flebbe

Torsdag den 26. oktober 2017 holdt forhenværende toldbetjent ***Holger Munchaus Petersen*** et foredrag med titlen **”Kronborg, Nordamerika og Königsberg”**.

Tyskland begyndte at interessere sig for kontinentet Afrika i 1880’erne. I virkeligheden var man kommet helt bagest i kapløbet om kolonierne. Men det endte med, at Tyskland kom til at få visse besiddelser, der lå i den sydlige ende af kontinentet på såvel den vestlige som den østlige side. Dengang viste man, at man besad herredømmet over et koloniområde ved at sende krigsskibe ud for at forsvare det. En tysk minikrydser ved navn ”Königsberg” blev i maj 1914 sendt til Tysk

Østafrika. Skibet blev af de lokale på deres sprog benævnt ”Mano-wari-ya-bomba-tatou,” som direkte oversat betyder krigsskibet med de tre skorstene (det engelske ord for krigsskib: ”man-of-war” ligger gemt i navnet). Inden ”Königsberg” sejlede ud, var der klare varsler om, at der kunne komme en væbnet konflikt.

Holger Munchaus Petersen

Da første verdenskrig brød ud, blev 3 engelske orlogsskibe sendt ud fra Sydafrika for at afspærre ”Königsberg”. Men den slap væk i ly af et voldsomt regnvejr. ”Königsberg” opbragte på sin videre færd et engelsk koffardiskib, der var lastet med te. Man valgte at sænke skibet. Herefter blev den britiske krydser ”Pegasus” sendt ud for at opspore og nedkæmpe ”Königsberg”. Resultatet blev en skuffelse for briterne, for mens ”Pegasus” lå til nødtørftig reparation ved Zanzibar, blev den af ”Königsberg” gjort ukampdygtig efter 8 minutters kamp.

Ombord i ”Königsberg” havde man et primært problem. Kul til kedlerne. Den normale kullast var 400 tons. Dagsforbruget ved en sejlhastighed på 8 knob var 34 tons og ved en hastighed på 20 knob forbrugte man 205 tons i døgnet. Der var sendt et forsyningsskib ud ved navn ”Somali”. Det mødte ”Königsberg” i rum sø, men man havde problemer med bunkringen, fordi de to skibe stødte sammen under overførslen. Man valgte derfor at gå ind i Rufiji flodens munding, hvor det lykkedes at få opgaven løst. Mens ”Königsberg” ventede på yderligere kulforsyninger, gik det i skjul ved at sejle op ad Rufiji floden. Floden blev ellers ikke anset for at være sejlbar, men ved dygtigt tysk opmålingsarbejde havde man i årene forud fået lavet søkort, der gjorde det muligt at navigere op ad floden med et skib af ”Königsbergs” størrelse.

”Somali” blev beskudt og blev beskadiget så meget, at det ikke kunne anvendes yderligere.

I april 1915 sker der noget hjemme i Tyskland. Et skib blev rigget til i Wilhelmshaven. Skibets besætning udtog man blandt indkaldte sønderjyder. De påmønstrede skibet og blev ribbet for alt hvad der smagte af tysk og Tyskland, hvorefter de fik udleveret falske danske papirer. Skibet blev i første omgang udrustet som en spærrebryder, som kunne forcere de minebælter, briterne havde lagt ud for de tyske havne. Fra tysk side sendte man zeppelinere ud i Nordsøen for at rekognoscere for fjendtlige britiske skibe. Da der var klar bane, blev skibet sendt ud og i rum sø, det blev malet om og navngivet ”Kronborg.” Undervejs mødte ”Kronborg” et skib fra samme rederi, som den rigtige ”Kronborg” tilhørte. Da det skib kom hjem til København, kunne man konstatere, at der var tale om en forfalskning. Den oplysning udsendtes over de dengang kendte kommunikationsmidler for skibsfart.

Den falske ”Kronborg” gik nord om Skotland og rundede Kap det gode Håb uden at løbe ind i problemer. I første omgang sejlede man til Seychellerne (små 1.000 sømil øst for Tysk Østafrika). Seychellerne var dengang en fransk straffekoloni. Der blev man vel modtaget. ”Kronborg” var i den britiske flådes kikkert og blev jaget. Det lykkedes imidlertid at komme ind på Tysk Østafrikas kyst, hvor man gik på grund i et flodløb. Det lykkedes imidlertid af få den væsentlige del af lasten i land. Besætningen overgik herefter til de derværende hærstyrker.

Briterne var fortsat på udkig efter ”Königsberg” og sænkede egne skibe i flodløbet for at blokere. En overgang beskød man ”Königsberg” fra søsiden, men det var uden sikker viden om, hvor den lå, så der skete ikke meget ved det. Først da man fik fat i et fly (faktisk to fly, for det første fly forulykkede) og kunne flyve ind over Rufiji flodens delta, fik man lokaliseret ”Königsberg”. Derefter kunne man beskyde det. Faktisk kastede man en enkelt bombe mod skibet fra det omtalte fly. Senere sendte briterne nogle skibe med ringe dybgang af typen Monitor op ad floden for at opsøge og nedkæmpe ”Königsberg”, men på det tidspunkt var det for sent, skibet var forladt. Monitor-skibene skulle have været leveret til Brasilien, men grundet krigsudbruddet blev de overtaget af Royal Navy.

Tysk Østafrika led fortsat under mangel på forsyninger. Og et nyt skib blev i januar 1916 udrustet og sendt af sted på samme måde som ”Kronborg”. Skibet var egentlig britisk men var blevet opbragt ved krigsudbruddet og overtaget af den tyske flåde. Som kaptajn på skibet blev en skibsfører fra Flensborg, *Conrad Sørensen*, udtaget. Skibet blev i første omgang døbt ”Marie” efter Sørensens hustru, men det blev i rum sø malet om og benævnt ”Nordamerika.” De fleste af forsyningerne der

var taget ombord i skibet var pakket i enheder af 30 kilo, som var den vægt en afrikansk bærer normalt ville kunne bære over land. Igen kom man helskindet igennem ved at sejle nord om Skotland og syd om Sydafrika. Man gik ind i Sudi-bugten, hvor man – efter at være sejlet ind – spærrede indløbet til bugten med miner. ”Nordamerika” blev beskudt af britiske skibe fra søsiden og man forsøgte også at trænge ind i bugten. ”Nordamerika” blev beskadiget, men det lykkedes imidlertid kaptajn Sørensen at få det listet ud af bugten og slippe af sted til Hollandsk Ostindien. Den derværende britiske gesandt lod imidlertid proklamere, at enhver, der på nogen måde stod skibet ”Nordamerika” eller dens besætning bi, ville blive udsat for repressalier fra britisk side. Hollænderne ville derfor ikke frigive skibet. Kaptajn Sørensen forsøgte at udruste og bemande et andet skib, men det lykkedes ikke.

I Tysk Østafrika var der til hver tysk soldat knyttet tre indfødte bærere. Soldatens største problem var ikke fjendens ild, men tropesygdomme, hvoraf malariaen var mest mærkbar.

Ved afslutningen af 1. verdenskrig blev alle tyske militære i Afrika sat i krigsfangelejre. Nogle endte ved Alexandria i Egypten. For de dansksindede blandt krigsfangerne lykkedes det at få kontakt til den derværende danske gesandt. Gennem denne fik man udvirket, at danske politikere blev interesseret i at hente de dansksindede krigsfanger hjem, så de kunne deltage i afstemningen om Nordslesvigs tilhørsforhold. Kadetskibet ”Valkyrien,” der var på sommertogt, fik ændret sin sejlplan, så det blev omdirigeret til Alexandria og Malta. Opgaven var at tage nævnte krigsfanger ombord og transportere dem hjem til Danmark. På hjemturen var man ud over bunkring et par steder kun inde ved Skagen, hvor to af kadetterne, nemlig kronprins Frederik og prins Knud, fik hilst på deres forældre, som var i sommerhus, og ved Helsingør, hvor den sønderjyske komité gik ombord, før man til slut anløb Nordre Toldbod i København, hvor krigsfangerne blev hilst velkomne og senere frigivet.

PS: Dette billede figurerer på ”Google Earth” og viser kulforsyningsskibet ”Somali” i en af flodarmene i Rufiji floden. Billedet er angiveligt taget i 1967.

Der var 34 af kredsens medlemmer og gæster til at overvære denne udmærkede og levende fremlagte beretning om nogle usædvanlige tildragelser under fjerne himmelstrøg under 1. verdenskrig.

Erling Flebbe

Den tidligere chef for Hjemmeværnet ***generalmajor (pens.) Finn Winkler*** gav den 9. november 2017 Københavnskredsen en orientering om Hjemmeværnet med emnet:

HJEMMEVÆRNET de sidste 10-15 år og fremtiden

med vægt på ændringerne i opgaveløsningen.

Hvad er Hjemmeværnets formål?

Hjemmeværnet (HJV) deltager som en del af det militære forsvar i løsningen af de opgaver, der påhviler **hæren, søværnet og flyvevåbnet**, herunder opgaver, der støtter myndigheder i disses opgavevaretagelse.

Hvad er Hjemmeværnet?

HJV er en landsdækkende, frivillig militær organisation, der ved lov er en del af det militære forsvar i Danmark. HJV består af ca. 45.000 frivillige medlemmer rekrutteret fra alle dele af samfundet samt ca. 550 fastansatte. HJV er lokalt forankret i en struktur med en eller flere underafdelinger i stort set alle 98 kommuner i Danmark.

- Militær beredskabsorganisation.
- Varierende uddannelsesniveau.
- Kan aktiveres (forpligtelse) i krise og krig.
- I fredstid er kravet 24 timer årligt (den aktive styrke).
- Indsættelser i fredstid: ”frivillig/frivillig”.
    - 30 m/k på 1 times varsel og 100 m/k på 3 timers varsel ved hvert distrikt.
    - Ammunitionsrydningsassistenter på 1 times varsel.
    - 27 fartøjer på 1 times varsel.
    - Fly på 3 timers varsel.
- Indsættelse af organisatoriske enheder kræver som udgangspunkt aktivering og/eller kontrakt.

Frivilligheden gør, at der er mange måder at være frivillig på i HJV, hvorfor der er et varierende uddannelsesniveau og et fastsat minimumskrav på 24 timers årlig tjeneste i fredstid. Styrken kan aktiveres i tilfælde af krise og krig. Frivilligheden i HJV går således på to principielle forhold: For det første frivilligheden til at udøve sin ret til forsvar og for det andet frivilligheden til at definere omfanget af eget engagement.

Hvad kan Hjemmeværnet?

Hjemmeværnssoldaten har som udgangspunkt ikke samme uddannelsesniveau som i den øvrige del af Forsvaret, men mange har baggrund fra Forsvaret (inkl. udsendelser i internationale operationer – ca. 2.500 veteraner).
Bevogtning og overvågning er kernekompetencen.

- Fokus fra løsning af civile opgaver til løsning af militære opgaver.
- HJV's frivillige forventer relevante opgaver, relevant materielinddækning og efterspørgsel på deres ydelser.
- HJV's underafdelinger dimensioneres på baggrund af blandt andet de operative opgaver fra Forsvaret.
- Materielunderstøttelse er et krav for opstilling/fastholdelse af underafdelinger.
- Færre men mere robuste underafdelinger i HJV.
- Fokus på øget tilknytning/samarbejde med Forsvaret, herunder også uniformer, afmærkninger, benævnelser mv.
- Dele af HJV skal være på et højere uddannelsesniveau og kunne indsættes med kortere varsel.
- Den overordnede struktur fastholdes generelt, dog med mindre tilpasninger for at styrke andre områder.
- Nye/supplerende metoder for hvervning til HJV.

Status Hjemmeværnet!

HJV-loven §1: HJV deltager som en del af det militære forsvar i løsningen af de opgaver, der påhviler hæren, søværnet og flyvevåbnet, herunder opgaver, der støtter myndigheder i disses opgavevaretagelse.

Vi ved, at alene bevogtning af de militære installationer i Danmark kræver omkring 5.000 personer. Det kan kun HJV magte at opretholde – både over kort og lang tid.

Det er kun HJV, der stiller styrker – og er bevogtningsansvarlig for de 89 af de 132 objekter samt stiller styrker til rådighed for garnisonskommandanten ved resterende objekter under bevogtningstrin 2 og 3. (trin "0" er alene elektronisk sikring og trin "1" er daglig bevogtning).

Der trækkes mere og mere på HJV til driftsopgaver – dette udfordrer budgettet, fordi disse indsatser sker på korttidskontrakter. Det er vigtigt, at f.eks. Politiet eller Forsvaret dækker lønudgifter.

Organisation.

HJV er en frivillig militær beredskabsorganisation, der opstiller, uddanner og indsætter personel og enheder. HJV er en beredskabsorganisation, som støtter Forsvaret og samfundet. HJV er en frivillig militær organisation baseret på en folkelig bevægelse og opbakning. HJV opstilles og uddannes lokalt, men kan indsættes over hele landet.

HJV består af tre værnsgrene. Efter omstillingen i 2017 består Hærhjemmeværnet (HHV) af to landsdelsregioner, der hver har seks underliggende

distrikter. Marinehjemmeværnet (MHV) har (midlertidigt) hovedsæde i Ringsted med et element i Brabrand, og Flyverhjemmeværnet (FHV) har hovedsæde i Vordingborg med et element i Karup. Derudover er Hjemmeværnsskolen en selvstændig myndighed med tre underliggende uddannelsescentre.

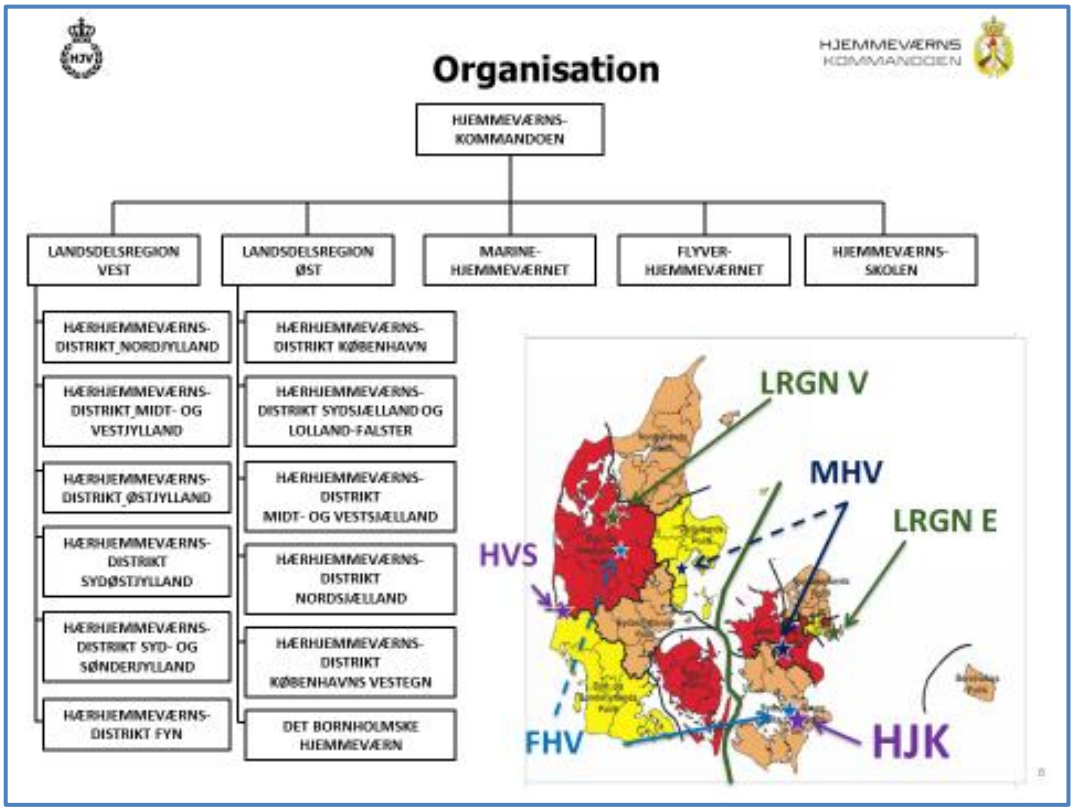

HJV har egen lov, hovedkonto på finansloven, forligstekst og resultatkontrakt. HJV består af frivillige, som alle er kontraktligt forpligtet til at give møde, såfremt mødepligten aktiveres. HJV's frivillige er ulønnede, uanset civil uddannelse eller militær funktion. HJV's indsats er altid gratis for den operative opgavestiller.

Personel i Hjemmeværnet.

Antallet af aktive hjemmeværnssoldater er pr. 1. august 2017 14.673. Antallet af medlemmer er pr. 1. august 2017 44.939. Dette er samlet set en tilbagegang på 536 medlemmer siden årsskiftet. Gennem de seneste år er antallet af aktive faldet en smule.

HJV gennemfører løbende en række lokale aktiviteter med det formål at fastholde og rekruttere frivillige soldater.

Der er hjemmeværnstilbud i 97 pct. af alle danske kommuner, og der gøres en særlig indsats i Solrød, Nordfyn og Fanø, hvor der ultimo 2016 ikke er lokale underafdelingsaktiviteter. HJV er repræsenteret med underafdelingsdomiciler i 83 ud af landets 98 kommuner.

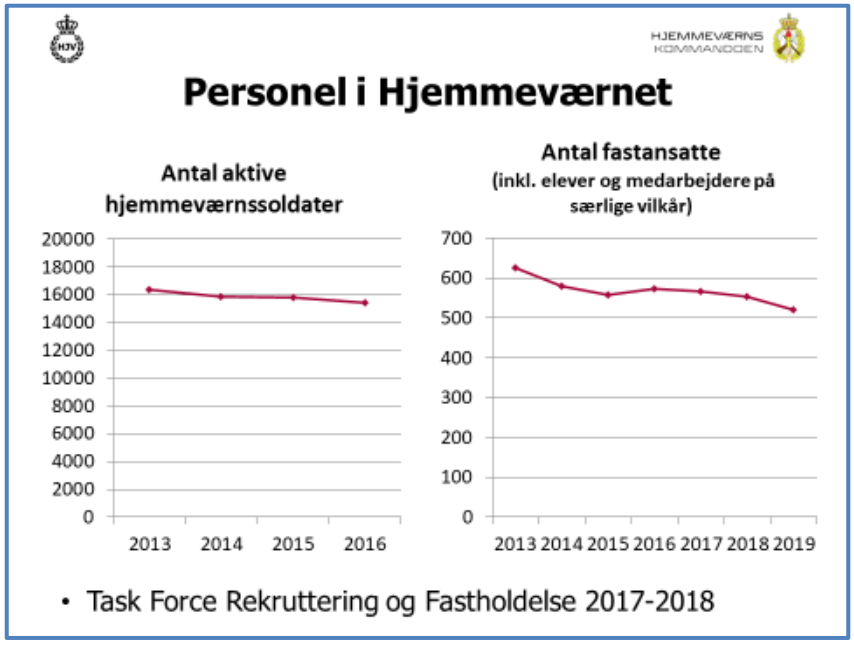

Hvem er den 'typiske' hjemmeværnssoldat?

Socialforskningsinstituttet (SFI) har primo 2017 udgivet en rapport, der kortlægger, hvordan gruppen af HJV's frivillige er sammensat, samt hvilke holdninger og forventninger de har til det frivillige arbejde. Undersøgelsen er lavet på baggrund af større omstrukturering af HJV efter forlig 2000-2004 samt implementering af flere effektiviseringer og omstruktureringer i de efterfølgende forlig.

Mange frivillige medlemmer har et langvarigt medlemskab bag sig (i gennemsnit 28 år), dog er der en markant forskel mellem værnene. Gennemsnittet for FHV ligger på 32 år, mens det i MHV ligger på 23 år.

Der er en klar overvægt af mænd, og gennemsnitsalderen er steget fra 47 til 50 år (det er for både aktive og reserven – der er ikke en beregning på alene den aktive styrke) siden sidste undersøgelse i 2011. De fleste frivillige kommer med en erhvervsfaglig uddannelse, og flest er ansat i den private sektor. Omkring halvdelen af de frivillige bor i mindre bymæssig bebyggelse eller i et landdistrikt, hvilket er med til at sikre HJV's lokale forankring. HJV's frivillige er desuden langt mere engageret i andet frivilligt arbejde end danskerne i almindelighed.

Særligt for en frivillig struktur.

Idet HJV er en frivillig organisation, gælder der andre "spilleregler" for den frivillige arbejdsstyrke og dermed de ydelser, HJV kan levere til gavn for Forsvaret og samfundet.

I en frivillig organisation er det lysten, der driver værket. Det vil sige, at det er vigtigt, at HJV fortsat kan give de frivillige meningsfyldte opgaver og uddannelser, der giver den frivillige lyst til at engagere sig mere. Anerkendelse af den frivillige indsats er helt essentiel, og det kommer især til udtryk gennem lydhørhed i rådsstrukturen og gennem ved at lytte til de frivilliges oplevelser i hverdagen. Anerkendelse i form af løn er sekundær.

I forhold til kommandostrukturen ses, at HJV's frivillige godt kan "springe niveauer over" og henvende sig direkte til ledelsen eller til det politiske niveau i tilfælde af utilfredshed.

Idet HJV er en frivillig organisation, hvor mange medlemmer er i job, har familie og andre fritidsaktiviteter, er det vigtigt, at det frivillige arbejde og uddannelse kan udføres uden for normal arbejdstid.

Operative opgavestillere.

HJV er ikke en sektoransvarlig myndighed og kan derfor støtte Forsvaret og Danmarks samlede beredskab bredt. HJV's hovedopgave er at deltage i den militære opgaveløsning, hvormed Forsvarets opgaver er rammesættende for HJV's opgaver og kapaciteter.

Værnsfælles Forsvarskommando (VFK) har det overordnede ansvar for den operative planlægning, der indebærer indsættelse af HJV's enheder og støtte til Forsvarets opgaveløsning.

Politiet, SKAT og øvrige civile myndigheder rekvirerer støtte fra HJV gennem VFK, mens Politiet anvender et særligt rekvisitionssystem ved behov for støtte fra HHV.

Grundlaget for samarbejdet med Politiet er en standardsamarbejdsaftale udformet mellem Hjemmeværnskommandoen og Rigspolitiet.

HJV skal i krise og krig færdiguddanne og føre totalforsvarsstyrken.

Operativ opgaveløsning 2016.

Hjemmeværnet skal møde beredskabskravet ved uvarslede indsættelser til støtte for samarbejdspartnere samt imødekomme alle relevante anmodninger om støtte fra Forsvaret og samfundets samlede beredskab. I 2016 leverede Hjemmeværnet 355.065 timer på indsættelser. Dette er en stigning på 23.105 timer i forhold til 2015.

Opgavetyper:

Støtte i forbindelse med naturfænomener, forureningsbekæmpelse, eftersøgnings- og redningsopgaver samt andre uvarslede beredskabsmæssige opgaver.

Støtte til Politiet:

HJV har i 2016 været indsat til støtte for Politiet i 126.966 timer. Politiet vurderer, at 99,7 pct. af opgaverne er løst tilfredsstillende. HJV's støtte til grænsekontrollen er ikke indregnet.

Rydningsassistance:

I 2016 har HJV's rydningsassistenter været rekvireret uvarslet 177 gange til assistance for Forsvarets Rydningstjeneste. Kapaciteten har gjort sig positivt bemærket både af Forsvaret og Politiet, og målopfyldelsen 100%.

Marinehjemmeværnet:

MHV har været indsat 63 gange i forbindelse med eftersøgnings – og redningsoperationer og observation, hvilket svarer til målopfyldelse på 92 pct. Reaktionstiden er ca. 26 minutter, hvilket ligger under kravet til den maksimale

gennemsnitlige reaktionstid på 45 minutter. MHV har med deres fartøjskapacitet leveret 10.491 beredskabsdøgn.

Hjemmeværnets internationale engagement

Figuren nedenfor viser, hvor HJV's har været og er engageret internationalt. Engagementet finder sted inden for tre områder:

- Udsendelser og udstationeringer – fx den bevogtningssektion, der pt er udsendt med FLV C130-bidrag til Mali og den officer, der er udsendt til JTEC (Joint Training and Evaluation Centre) i Georgien.
- Samarbejdsaftaler og Landeprogrammer.
- International Øvelsesvirksomhed – primært med US (US National Guard), de baltiske partnerlande og ikke mindst de to "søsterhjemmeværn" i Sverige og Norge. Det Svensk-Norsk-Danske hjemmeværnssamarbejde er meget tæt, og udbygget over en ca. 60-årig periode.

Den seneste opgørelse af samlede antal frivillige udsendte fra HJV siden 2007 i internationale opgaver er lige over 600, hertil kommer årlige partnerskabsaktiviteter på ca. 100 til US og 20-40 i hver af de baltiske lande.

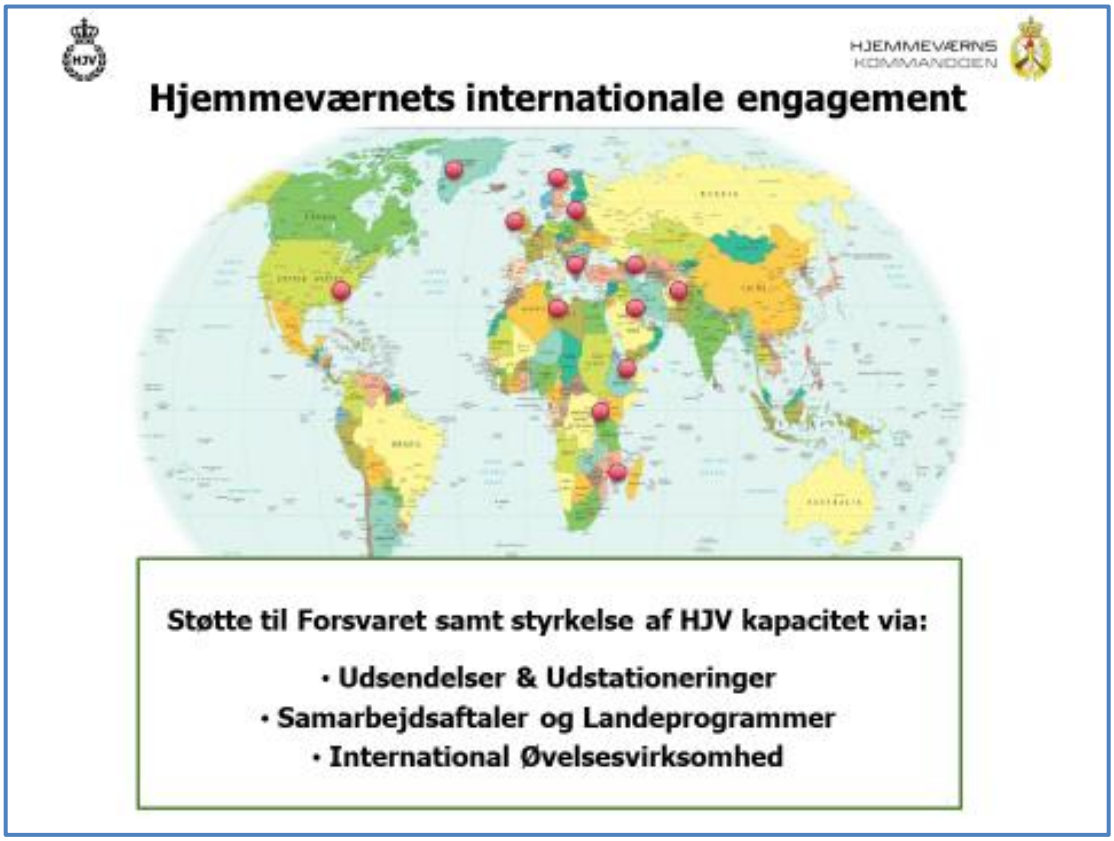

Status på opgaveløsning.

Kosovo

HJV har tilbudt at genoptage bevogtningsopgaven, men det er nu besluttet at Ingeniørregimentet skal varetage opgaven fremadrettet.

Ukraine

Som svar på VFK's høring om militære muligheder for støtte til Ukraine i 2018

anbefales det, at HJV snarest indleder forberedelserne – herunder deltagelse i fact finding – til deltagelse inden for seks identificerede områder:
Støtte der har til formål at opbygge det ukrainske samfunds robusthed inden for katastrofehåndtering og støtte til civil kapacitetsopbygning.
Støtte der har til formål at opbygge en hjemmeværnslignende struktur i det ukrainske totalforsvar.
Støtte inden for områderne civilt/militært samarbejde og logistik.
Gennemførelse af grundlæggende befalingsmands- og instruktørkurser for ukrainske partnere.
Støtte med det formål at opbygge det ukrainske SAR-beredskab.
Støtte det danske anti-korruptionsprogram.

Hjemmeværnets opbakning

Hvert år foretages en undersøgelse af befolkningens holdning og tillid til HJV. Undersøgelsen laves af Danmarks Statistik. Holdningsundersøgelsen for 2016 viser, at 81 pct. af den danske befolkning har tillid eller stor tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. Det er omtrent samme niveau som i 2015. Tilliden til HJV's opgaveløsning har haft en tendens til at være stigende siden første måling i 2004.

Undersøgelsen viser en tilsvarende stigning i andelen af danskere, som i nogen eller høj grad finder, at HJV bidrager til at løse samfundsrelevante opgaver. I 2008 mente 77 pct. af danskerne, at HJV løste samfundsrelevante opgaver. I 2016 var det 87 pct.

Ligeledes er der en stigning i andelen af danskere, der i nogen eller høj grad finder, at HJV bidrager til at skabe sikkerhed og tryghed. I 2008 var tilslutningen 67 pct., mens den i 2016 var på 80 pct.

HJV underbygger dermed Forsvarets mission og vision ved at skabe sikkerhed og tryghed i samfundet ved at være en professionel og anerkendt partner.

Udfordringer!

- Overordnet dilemma: Stigende efterspørgsel efter HJV støtte og stigende antal leverede timer – men faldende medlemstal og reduceret økonomisk ramme
- Forventet øget fokus på national sikkerhed i militær kontekst, Host Nation Support mv. kræver (begrænset) justering af HJV's organisation og kapaciteter.
- Støtte til Forsvaret kontra støtte til øvrige sektoransvarlige myndigheder.
- Rekruttering og fastholdelse (ansat, reserven og frivillige).
- Materiel i HJV.

Der er behov for at finde nye metoder til hvervning til HJV i takt med, at de yngre generationer generelt ikke forbliver længe som medlemmer af HJV. En integration mellem værnepligt og HJV er et af midlerne, som kan sikre tilgang af personel og dermed et levedygtigt hjemmeværn og den fremtidige opgavevaretagelse.

HJV's materiel er meget nedslidt og kræver i stort omfang at blive skiftet ud i de kommende år. MHV skibe må forventes erstattet af nye skibe i løbet af 2020'erne.

Generalmajor Finn Winkler sluttede foredraget af med at fastslå, at HJV også findes om 10 år, og at det fortsat skal baseres på "frivillig/frivillig". Det skal fortsat bestå i en struktur, hvor HJV er i hele Danmark.

Erik Dreyer-Andersen
Orlogskaptajn

Foredragssæson 2018-I

Foredrag afholdes tentativt på de annoncerede datoer kl. 19:00. Stedet for foredraget er i *Gamle Varmecentral på Kastellet*. Der vil være et efterfølgende traktement i *Hestestalden* til en kuvertpris a kr. 150. **Tilmelding** bedes venligst foretaget på de fremlagte tilmeldingslister eller til formanden i god tid og senest **tirsdagen ugen forud kl. 12:00**. Garderobe forefindes ved hovedindgangen til Hestestalden henholdsvis på 2. etage.

Det bemærkes, at alle yderdøre til Kastellets bygninger er aflåste efter normal arbejdstids ophør, hvorfor medlemmerne – for at få adgang til Nordre Magasin – skal ringe på ved porten på den til formålet opstillede dørklokke. Københavnskredsen er tildelt lokaler til brug for foredragsaftenerne på følgende datoer i **2018: Torsdagene den 4. og 18. januar, 1. og 15. februar.**

Major Lars Cramer-Larsen

Torsdag den 4. januar holder ***major Lars Cramer-Larsen*** foredrag om NATO's indsats i Baltikum og de nye Østeuropæiske alliancelande. NATO vedtog sin såkaldte "Readiness Action Plan (RAP)" på topmødet i Wales i september 2014. Siden

da har NATO omhyggeligt implementeret planens hovedelementer. Der blev igangsat sikkerhedsforanstaltninger i Østeuropa umiddelbart efter topmødet. Disse omfattede indsættelse af NATO-tropper til gennemførelse af patruljering i luftrummet og på havet, træning og øvelsesvirksomhed, og allerede i de følgende uger begyndte allierede styrker at gennemføre tilpasningsforanstaltninger, herunder etablering af en styrket ”NATO Response Force” og den såkaldte "Very High Readiness Joint Task Force." Der blev også etableret et nyt multinationalt NATO-hovedkvarter i de nye alliancelande med henblik på at imødekomme og forberede eventuel ankomst af allierede styrker i tilfælde af en krise. Der var tale om en hurtig allieret reaktion som svar på de nye udfordringer, i hovedsagen Ruslands aggressioner i Ukraine. Ikke alt er perfekt inden for NATO. I takt med at RAP og andre foranstaltninger gennemføres, bliver det stadig mere klart, at alliancens plan for Østersøregionen lider under alvorlige mangler. Russerne vil være i stand til at spærre NATO styrkers adgang til området, hvilket udfordrer de allieredes evne til at udruste forstærkninger, og alliancen brydes om at udpege tilstrækkelige enheder med fornødne kapaciteter. Nu næsten tre årtier efter afslutningen af den kolde krig har NATO måttet erkende, at den logistiske formåen, der er en forudsætning for indsættelsen af slagkraftige enheder og våbensystemer, skal vækkes til live. Den korte udlægning er, at hvis sikkerheden for de baltiske stater skal bevares, må den skulle baseres på mere end at vifte med flaget. Alliancen skal gøre mere.

Kontreadmiral Torben Mikkelsen

Torsdag den 18. januar vil ***kontreadmiral og chef for Marinestaben, Torben Mikkelsen,*** holde foredrag om Søværnet. Han tiltrådte sin nuværende stilling d. 1. juni 2017. Han har en lang karriere bag sig, primært i den operative del af

strukturen, siden han blev udnævnt premierløjtnant fra Søværnets Officersskole i 1987, dog med få stillinger i land. Bl.a. chef for Ledelsessekretariatet i Forsvarskommandoen og chef for Operations- og Logistikdivisionen i Søværnets Operative Kommando.

Han har været skibschef i patruljefartøjer af FLYVEFISKEN-klassen (StandardFlex) og korvetter af NIELS JUEL-klassen. Ud over primært at foredrage om Søværnet, vil kontreadmiralen kort berøre sin deltagelse som styrkechef i *Operation Removal of Chemical Agents in Syria* i 2014 og senest i 2016 med *Operation Removal of Chemical Agents in Libya*.

Major Jeppe Plenge Trautner

Torsdag den 1. februar 2018 har kredsen ***lektor ved Forsvarsakademiet og major-R i Flyvevåbnet, Jeppe Plenge Trautner*** på podiet. Han har beskæftiget sig indgående med NATO's og specifikt de nordeuropæiske landes reaktion på Putins Ruslands ændrede militære statur. Han giver et oplæg om Ruslands militære udvikling og strategiske udsyn og om NATOs og nabolandenes politiske og militære reaktioner. Samtidig gives der et bud på den konventionelle styrkebalance og på de udviklingslinjer, der tegner sig. Der åbnes for drøftelse, herunder af det danske forsvars reaktion på ændringerne og af, hvorvidt der tegner sig en krigsrisiko i Danmarks nærområde.

MIDT- OG VESTSJÆLLANDS KREDS

Formand: Oberstløjtnant Tonni Schumann, Ørnevænget 8, 4060 Kirke Såby
☎ 5186 1820- 🖱: tonni.schumann@gmail.com
Forretningsfører: Premierløjtnant Holger Janns, Gammelgårdsvej 7, 4242 Boeslunde
☎ 5814 0624 - 🖱: h.janns42@gmail.com

Kære medlemmer

Så er året 2017 ved at rinde ud - mit første år som formand efter at jeg på generalforsamlingen i marts afløste Jürgen.

Aktiviteterne i 2017, som jeg selv indledte med foredraget ”32 år i Hjemmeværnets tjeneste”, har desuden indeholdt et besøg ved *Gardehusarregimentets Veteran Panser- og Køretøjsforening* i Fredsskoven ved Kalbyris i Næstved, en *sommerudflugt/-sejlads med M/S Friheden* fra Næstved og et foredrag i september om *Forsvarets reservestyrker før, nu og i fremtiden*, hvor foredragsholder var *oberstløjtnant(R) Peter Topp Engelsted Jonasen* fra Landsdelsregion Øst. Tilslutningen til arrangementerne har været fra 15 – 30 medlemmer pr. arrangement, hvilket er ganske tilfredsstillende. Herudover har vi traditionen tro afholdt fem pistolskydninger på Bredetved skydeterræn, hvor vi har været mellem 8 og 12 skytter pr. gang.

Bestyrelsen har 5. december afholdt bestyrelsesmøde hos ”Holger og konen” (Holger Janns), hvor vi har evalueret 2017 og kigget på aktiviteter for første halvår 2018, herunder vores generalforsamling **onsdag den 7. marts på Skovsøgård.**

Kommende aktiviteter

Året indledes **tirsdag den 16. januar** med et indlæg om det - forhåbentlig - indgåede forsvarsforlig 2018-2023.

Oberstløjtnant Henrik Korreborg, der er chef for Hjemmeværnskommandoens Planlægningsafdeling, vil gennemgå indholdet i

forliget, og hvilke konsekvenser det vil få for Forsvaret og Hjemmeværnet i de kommende år.

Onsdag d. 7. marts afholdes den årlige generalforsamling. Husk at betale dit kontingent inden generalforsamlingen. Det er bestyrelsens arbejdskapital, som skal sikre, at DU får et godt foreningsår.

Onsdag den 4. april har vi aftalt et besøg af den tidligere chef for Hjemmeværnet, ***generalmajor (pens.) Finn Winkler***. Finn vil fortælle om sine oplevelser gennem næsten ti år i Hjemmeværnet, først som stabschef og i perioden 2010-2017 som Chef for Hjemmeværnet. Han vil komme ind på status for de sidste 10-15 års udvikling med vægt på ændringerne i opgaveløsningen. Han vil også berøre forsvarsforliget 2018-2023 og anvendelse af Hjemmeværnet nationalt til støtte for politiet samt tale om risici i de kommende år for den folkelige, frivillige militære organisation. Endelig vil Finn også – i egenskab af ny Chef for Interforce's sekretariat - omtale Interforce's aktiviteter mm.

Generalmajor Finn Winkler

HJEMMEVÆRNS KOMMANDOEN

InterForce

Endelig vil vi medio/ultimo maj indlede de årlige pistolskydninger på Bredetved. Datoer vil tilgå senere.

Tilbage står så kun at sige dig tak for udvist interesse og deltagelse i vore arrangementer i 2017 og ønske dig og dine en rigtig glædelig Jul og et godt og aktivt Nytår. Vel mødt til aktiviteterne i 2018.

Mange hilsener
Tonni Schumann

FYNS KREDS

Formand: Major Leif Mosegaard, Roersvej 11.3.th, 5000 Odense C
☎ 2143 3792 - : leifmosegaard@hotmail.com
Forretningsfører: Kaptajnløjtnant Lars Falkenberg, Vestergade 2, 5540 Ullerslev
☎ 6535 1042 📱 4044 8560 - : larsf42@hotmail.com. Bank: Reg.nr. 5875 Konto nr. 6887 860 228

Mindeord over

Svend Lindgreen, kaptajn

Det er med stor sorg, at vi i FOUAT FYN har modtaget meddelelsen om, at ***kaptajn Svend Lindgreen*** er gået bort.

Svend Lindgreen blev 92 år, og gennem sit lange liv har han været en sand ven af Forsvarssagen. Under besættelsen deltog han i Modstandsbevægelsen. Foruden hans mangeårige medlemskab i *FOUAT FYN*, så var han også medlem af *Forsvarsbrødrene i Odense* og den nu nedlagte forening, *Forsvarets Befalingsmands Forening.* Desuden var han aktiv i arbejdet med *Soldaterhjemmet Dannevirke i Odense.*

Det blev især i *Hjemmeværnet* han viede sin karriere. Her har han været uddannelsesofficer, skydeinstruktør og opnåede rangen af kaptajn. Svend Lindgreen har været lærer ved Hjemmeværnsskolen i Nymindegab.

Fotoet af Svend Lindgreen er fra 1982-83
og taget i Nymindegablejren af Steen Andersen

Han var kendt for altid at være velforberedt og systematisk i forbindelse med de opgaver, han fik tildelt. Det gjaldt for alt, hvad han havde med at gøre skydeinstruktion, madlavning eller hvad som helst.

Ved bisættelsen den 12. oktober 2017 sagde sognepræst i Thomas Kingos Kirke i Odense, *Eva Tøjner Götke* blandt andet: ”Det er ikke alle forundt at være velsignet med et så langt liv, som Svend fik. Også i de sidste år, hvor helbredet svigtede, bevarede han et lyst og positivt sind.”

Svend mistede sin kone, Britta, i 2000.

Æret være Svend Lindgreens minde. Han vil blive savnet i vore rækker.

Bestyrelsen for FOUAT FYN
Referent: Palle Christiansen, kaptajn

Foredrag i Militær Historisk Museumsforening i Odense

En dansker som faldskærmsjæger i Luftwaffe i 2. Verdenskrig

FOUAT FYN har et unikt samarbejde med *Militær Historisk Museumsforening i Odense* (MIL MUS FYN). I forbindelse med at MIL MUS arrangerer en række fremragende, militærhistoriske foredrag, er der en stående invitation til FOUAT FYN’s medlemmer om at deltage i disse aftener m.v. Derfor deltog jeres faste skribent i et foredrag på Soldaterhjemmet Dannevirke onsdag den 15. november 2017. Titlen var: *”En dansker som faldskærmsjæger i Luftwaffe i 2. Verdenskrig”.*

”Uniformskonsulenten” fortalte

Foredragsholder ***Claus D.A. Skaarenborg*** formåede at fastholde vores fulde opmærksomhed hele aftenen! Claus’ store dedikation er at studere og samle på specifikke uniformssystemer samt tilknyttede emner. Specielt fra perioden 1850’erne til 1950’erne. Han skriver også artikler om emnet. Interesseområder er derudover, hvor danske har gjort tjeneste gennem tiden, f.eks. i allieret eller tysk krigstjeneste.

Claus D.A. Skaarenborg er kendt som ”Uniformskonsulenten”. Blandt andet på grund af hans tilknytning som konsulent i DR’s ”Historien om Danmark”, hvortil han også har udlånt uniformer fra sin egen samling. ”Det var en særlig oplevelse at være med inde på Amalienborg og rådgive om H.K.M. Christian den X’s uniform og medaljer”, tilføjer Claus D. A. Skaarenborg. Han var også rådgivende konsulent i forbindelse med Nordisk Films optagelser om ”9. april”, bl.a. angående *Pilou Asbæks* korrekte historiske uniformering.

Claus er også medlem af Våbenhistorisk Selskabs styregruppe på Fyn. Kort og godt en kompetent formidler om emnet.

”Uniformskonsulenten” Claus D.A. Skaarenborg

Over 700 fotos i album

I første del af foredraget gjaldt det om at bibringe os viden om de tyske faldskærmstroppers våben, materiel, uniformer, kampmetoder og lidt om deres svævefly. Så vi var ”klædt på” til at høre historien om ***Robert Walther Svend Strack,*** født 1920 i Hamburg. Medlem af *Det Danske Mindretal i Sydslesvig.* Han døde i 1982 i København.

Claus D. A. Skaarenborg havde bygget sit foredrag op på basis af et stort fotoalbum med 520 fotos, plus 200 ”købte postkort” og 30 dokumenter (rejsepapirer, Sonderausweise, og lign.). Et album som Claus har købt. Billedteksterne er skrevet af Robert Strack under hvert foto med hvidt blæk. Teksterne er sandsynligvis først skrevet efter krigen.

Det har naturligvis ikke været muligt at kunne verificere korrektheden af billedteksterne, da de er skrevet for mere end en generation siden. Derfor må nogle af teksterne tages med ”et gran salt”. Robert Strack havde tit Danmark i sine tanker. Han opbevarede fotos af sin mor og far samt af H.K.M. Christian X og af Dronning Alexandrine.

Strack deserterede fra sin tyske tjeneste og kom som flygtning til Sverige. Han døde som tidligere nævnt i 1982, hvor han boede i København, hvor han havde en butik på Enghave Plads.

Der blev lyttet intenst til foredraget på Soldaterhjemmet Dannevirke

Strack kom vidt omkring

Det er ikke blevet dokumenteret, om Strack blev indkaldt, eller om han meldte sig frivilligt i januar 1941. Men i hvert fald stod han på toget i København for at møde til soldatertjeneste i *Luftwaffe's Fliegerlager Schönwalde* i Berlin. Dengang vidste han ikke, hvad han gik ind til. For med sin enhed, *3. Feldregiment der Luftwaffe,* blev han sendt til Østfronten i Rusland.

Senere tjente han som tysk faldskærmsjæger i Frankrig, Italien og Tyskland. Robert Walther Svend Strack var med i kampene i juni 1944 *efter* D-dag, hvor hans regiment stort set blev udslettet. Men Strack overlevede. Og hans krigsoplevelser blev

godt understøttet af de mange fotografier fra hans fotoalbum - motiver fra både kampene og fra de fredelige garnisonsbyer.

Om faldskærmstropperne

Første gang der er blevet anvendt faldskærmstropper operationelt med en besættelse for øje, var 9. april 1940 under "Operation Weserübung" ved besættelsen af Flyvestation Ålborg" og Masnedøfortet. Og efterfølgende også i Norge ved Fornebu og Bjørnefjell ved Narvik. Nævnes kan også faldskærmsoperationer i Belgien, på Kreta, ved Abruzzerne, (hvor Mussolini blev befriet i 1943) og ved Monte Cassino i 1944.

Flere foredrag i MIL MUS

Vi kan se frem til flere foredrag i 2018:

16. januar: Dramatiske begivenheder i den fynske Modstandsbevægelse.
13. februar: Om "Ørneborgen" i Obersalzberg (Claus D.A.Skaarenborg).
17. april: Om våbennedkastninger.

AKOS vil løbende blive opdateret.

Palle Christiansen
Kaptajn

SYDJYSKE KREDS

Formand: Oberstløjtnant Hans Vedholm, Præstegårdsvej 45, 8320 Mårslet
☎ 2010 2911 - hans.vedholm@gmail.com
Forretningsfører: Major Ole E. von Holck, Granbakken 15, Taulov, 7000 Fredericia.
☎ 7556 2992 - oevonholck@gmail.com
Kasserer: Major Knud Fabricius, Skramsøvej 8, Skramsømølle, 8400 Ebeltoft
Tlf. 8636 3007 – Mail: skovsilv@gmail.com – Foreningskonto: Reg.nr.: 9570 Konto: 0011854036

Siden sidst

5. oktober havde Kredsen et dobbelt-arrangement, som virkelig tog kegler blandt deltagerne: 11 medlemmer og 9 ægtefæller.

Først besøgte vi ***CLAY Keramikmuseum Danmark,*** som er et selvejende museum for keramisk kunst, kunsthåndværk og design.

Museet ligger på *Grimmerhus* i Middelfart, et lille rødt/hvidt slot, der oprindeligt var enkesæde for Hindsgavl. Her fortalte vores guide, ***Jette Kristensen***, levende, engageret og med stort humør om herlighederne og om museets tilblivelse, mens vi gamle pensionister – med kenderminer, som havde vi aldrig bestilt andet – betragtede og bedømte de mest utrolige former og figurer.

Herlighederne indeholder - ud over udstillinger af nyt, moderne lertøj og skulpturer - den enestående *Royal Copenhagen Samling*, der fortæller historien om mere end 235 års porcelæns- og fajanceproduktion i Danmark.

Museet er blevet til i samarbejde mellem keramiske kunstnere, moderne arkitekter, en lang række sponsorer og ikke mindst ca. 80 frivillige, som blandt andet har stået for registrering af de over 55.000 genstande, der indgår i samlingerne.

Guiden, *Jette*, er en af dem, og hun fortalte hvordan man beskriver én ud af 8.000 tepotter, så den kan skelnes fra alle andre.

Har man ikke råd til billetten, er der stadig noget at se på Grimmerhus: Museets bygninger, ikke mindst de nye, de dejlige grønne omgivelser og den enestående udsigt over Lillebælt er i sig selv et besøg værd.

Dernæst forlagde selskabet til et sted, vi har været før (i 2006): *Middelfart Skibsværft*. I konferencelokalet dér gav IT-sikkerhedsofficer, ***kaptajn Martin***, et aktuelt og uhyre spændende foredrag om ***CYBER-truslen mod Danmark.***

Kaptajn Martin

Mod ”Danmark,” ja – men ikke mod et eller andet fjernt mål et sted ude i nationen. Nej, direkte mod os, tilhørerne, som sad der med røde ører, rejste nakkehår og kuldegysninger ned ad ryggen. Martin havde advaret os: ”Dette foredrag bliver ikke nogen behagelig oplevelse!” – Det fik han ret i (selv om han er ret hyggelig at være sammen med.) Hans foredrag var professionelt og hårdtslående.

Til støtte for hukommelsen hos de gamle emeritusser, han talte til, uddelte Martin en lille folder: **”CYBERTRUSLEN – hvad kan du gøre?”,** som Sydjyske Kreds fik lov at publicere i FOUAT. Folderen vil blive lagt ind på hjemmesiden.

Kommende arrangementer

Sydjysk Kreds næste ***ordinære generalforsamling afholdes onsdag den 7. marts 2018*** på Haderslev Kaserne. Det er kredsstyrelsens plan, at deltagernes damer under generalforsamlingen kan hygge sig i Kaptajn Moosmans garnisonsmuseum. Dertil forsøger vi at skaffe en tjenstgørende officer, der kan fortælle om det nye forsvarsforlig, der (forhåbentlig) er vedtaget til den tid.

Indkaldelse med dagsorden og praktiske oplysninger udsendes senere direkte til kredsens medlemmer.

Næste udflugt/sammenkomst bliver formentlig til *Tirpitz-museet i Vestjylland*.

Hermed ønsker Kredsbestyrelsen sine medlemmer en
Glædelig Jul
og et Godt Nytår!

NORDJYSKE KREDS
Formand: Flyverløjtnant Franz Strehle, Hasserisgade 36, 9000 Aalborg ☎ 9812 6328 - ✉: franzstrehle@yahoo.dk **Forretningsfører**: Kaptajn Jørgen Østergaard, J. Berthelsensvej 17 B, 9000 Nørresundby ☎ 2073 7477 - ✉: iofjol@gmail.com

Flagdag for Danmarks Udsendte – 5. september 2017

Vi startede kl. 09:00 med bustransport fra Garnisonsmuseet i Aalborg og kørte til DSG-huset i Åbybro, hvor *Jammerbugt Kommune* afholdt det sædvanlige arrangement for de udsendte.

Vi blev modtaget af ***brigadegeneral Jens Præstegaard***, som ledede "slagets" gang. Første taler var ***borgmester Mogens Gade*** derefter ***garnisonskommandant, oberst Jess Møller Nielsen***, derefter kammeratligt samvær og spisning. Under hele arrangementet var der herlig underholdning af *Flyvestation Aalborg Brass Band*.

Klokken 12:00 steg vi mætte af frokosten på bussen igen og kørte til Garnisonsmuseet, hvor vi opstillede faneborgen ved Soldatens Sten, her bød DsS Aalborgs **formand *Asger Kibsgaard*** velkommen. Vi sang "Blæsten går frisk over Limfjordens vande", herefter holdt garnisonskommandant og ***2. viceborgmester Mads Sølver Pedersen*** tale. Der blev sunget "Der er et yndigt land "og afrunding ved DsS Aalborgs formand. Forfriskning vin/vand snack i Garnisonsmuseet.

Faneborgen ved Soldatens Sten

(Foto: Korporal Palle Strandgaard)

Klokken 14:00 bustransport til Flagdag på Gl. Torv, Budolfi Kirke og Rådhuset. Efter arrangementet var der igen bustransport til Garnisonsmuseet, hvor vore egne biler ventede.

Et yderst smukt arrangement for de udsendte, hvor vi ikke så mange fra vor forening.

Franz Strehle

Besøg ved major Knud Fabricius og Terma

Som i en Morten Korch film listede vi ind gennem skoven ad den lange indkørsel og endte ved en idyllisk perle, hvor vi den 24. oktober 2017 blev hjertelig modtaget af ***major Knud Fabricius og hustruen Inge***. Deres modtagelse stod i stor kontrast til den barske *fortælling om Præsten fra Vejlby og dennes liv.*

Knud Fabricius berettede med stor viden og respekt for fakta om præsten Søren Quist, der led en krank skæbne i 1625. Selv om det foregik for ca. 400 år siden, var det en levende beskrivelse om datidens retssamfund og de bevisførelser, som lå til grund for henrettelsen samt de konsekvenser, det fik for fremtidige generationer af præstens slægt på egnen.

Knud Fabricius forstod at holde os tilhørere interesserede. Vi nød fortællingen i Knud og Inges store spisestue, der emmede af stil og rigelig plads; så at få love at nyde vore medbragte madkurve i disse omgivelser var en ren fryd.

Efterfølgende fulgtes vi i kortege ad små veje op til det tingsted, som dengang var af afgørende betydning for præstens og dennes families skæbne. Trods ihærdige forsøg på frifindelse endte sagen med præstens henrettelse i 1626.

Knud Fabricius ledte os videre til selve Vejlby Kirke, hvor præsten dengang virkede. Vejlby Kirke ligger ironisk nok på selve Søren Quist Vej!

Rikke Vestervig Eriksen

Fra Vejlby Kirke til ***Terma*** i Grenå. Her fik vi en fin modtagelse i cafeteriet, hvor vi ventede, da vi var i god tid. Aftalen var kl. 15:30, hvor vi blev registreret og fik navneskilte på, som skulle være synlige. Derefter blev vi vist ind i det store mødelokale og blev budt velkommen af ***HR-direktør Kirsten Nielsen Sørensen*** og af ***Vice President Design for Manufacturing and Affordability Jesper Freltoft***, der gav en præsentation af Terma Gruppen.

Jesper Freltoft orienterede om den højteknologiske produktion af systemer til både civile og militære sikkerhedsmæssige formål. Han fortalte om kommando- og kontrolsystemer, radarsystemer og flares til beskyttelse af fly under luftkampe, rumfarts- og satellitproduktion, produktion af flydele, emner til flyindustrien og et interessant emne om kulfibre og om draperingen af kulfibermåtter, (manuelt arbejde).

Kirsten Nielsen Sørensen fortalte om ledelse, uddannelse og personalepolitik,

Under hele seancen var der eftermiddagste og kaffe samt kage.

Derefter rundvisning af begge vore værter på det meste af fabrikken, lige fra den

manuelle produktion i treholdsskift til ”Grædemuren”, fejldele og til ”Bageovnene”, autoklaver med skinneindføring. De var så store, at man kunne føde dem med lokomotiver.

Efter at have ”afmonteret” vort sikkerhedsmæssige udstyr sko og sikkerhedsvest, var der tid til de sidste spørgsmål i mødelokalet.

Vi sagde tak for en meget interessant eftermiddag og for, at vi igen måtte komme. Vi sluttede turen med aftensmad på Motel Europa, hvor de serverede kalkunbryst.

Franz Strehle

Mindehøjtidelighed på Aalestrup Kirkegård

Lørdag den 4. november deltog 4 repræsentanter fra FOUAT Nordjyske Kreds i en Mindehøjtidelighed på Aalestrup Kirkegård. Gennem mere end 40 år har FOUAT Nordjyske kreds været repræsenteret ved den årlige mindehøjtidelighed for faldne, allierede flyvere. Mindehøjtideligheden holdes på Allehelgensdag den 1. november eller første lørdag i november.

Fra mindehøjtideligheden på Aalestrup Kirkegård

14 allierede flyvere som ligger begravet på Aalestrup kirkegård blev i 1944 skudt ned over Vesthimmerland under bombetogter med Köningsberg og Stettin som mål. De 14 gjorde under Anden Verdenskrig tjeneste i Royal Air Force. Natten mellem den 29. og 30 august 1944 var omkring 500 bombemaskiner på vej fra baser i

Sydengland mod mål i Köningsberg og Stettin. Efter at have passeret Nordsøen i lav højde ind over kysten ved Vorupør omkring midnat blev maskinerne opdaget af tyskerne, og jagermaskiner fra Aalborg og Karup blev sendt op for at gøre mest mulig skade på armadaen af de tungt lastede maskiner. Det kom til heftige luftkampe.

Vest for Aalestrup blev en fire motorers Lancaster med engelsk besætning - 7 mand - ramt og styrtede brændende til jorden på gårdejer Martin Husums mark. Et flammehav fortalte, at der næppe var håb om overlevende. De syv mand var så svært forbrændte, at deres jordiske rester kunne være i en kiste. En anden maskine blev med polsk besætning blev ramt af den tyske jagerild vest for Gedsted og styrtede i Lovns Bredning. Også her var der syv mands besætning, men piloten reddede livet ved, at han blev kastet ud af maskinen under en eksplosion og reddede sig i land. Han var den eneste, der bar sin faldskærm under transportfasen over Danmark. Han blev af Modstandsbevægelsen hjulpet til Sverige. De dræbte polske flyvere drev i land de følgende dage. Den sidste fandt man dog først i juli 1945, da vragrester af maskinen blev bjærget ind til Hvalpsund. Yderligere blev en kiste med et polsk besætningsmedlem fra en anden maskine bragt til Aalestrup kirkegård.

De polske flyveres identitetsmærker var intakte, og derfor bar de hvide trækors, som tyskerne satte på gravene, de polske navne, medens et andet kors for de engelske flyvere fortalte: " Hier ruhen 8 unbekannte engl. Soldaten". Korsene blev erstattet af et smukt sandstensmonument den 5. maj 1946. De originale trækors opbevares på kirkens loft. På de 14 flyveres grave er der opsat militære engelske gravstene.

Præcis kl. 11:00, da kirkeuret slog, blev mindehøjtideligheden indledt med, at FOUAT fane blev ført frem, og en repræsentant for henholdsvis FOUAT samt fra Menighedsrådet (en tidligere FN-soldat fra årgang 1963) lagde hver en krans. Endvidere lagde et polsk-dansk par (fra dansk-polsk forening) buketter samt lys ved monumentet. Derefter blev spillet "Last Post". ***Medlem af menighedsrådet Per Bisgaard*** takkede de fremmødte, og indbød til en sammenkomst i Kirkecentret.

Gårdejer Martin Husum havde dagen efter nedstyrtningen set sit snit til at fjerne logbogen fra bombemaskinen ved nedstyrtningen ved Aalestrup. Den blev gemt og senere sendt til England, hvorfra man i marts 1945 modtog navnene på de uidentificerede flyvere.

Mogens Danielsen
Major

Indlevering af artikler til og udsendelse af MEDDELELSER		
	DEADLINE	UDSENDELSE
MEDDELELSER Nr. 218 (Marts-april 2018)	01 FEB 2018	15 FEB 2018
MEDDELELSER Nr. 219 (Maj-juni 2018)	01 APR 2018	15 APR 2018
MEDDELELSER Nr. 220 (Juli-august 2018)	01 JUN 2018	15 JUN 2018
MEDDELELSER Nr. 221 (September-oktober 2018)	01 AUG 2018	15 AUG 2018

OVERBLIK – FOUAT'S KALENDER

Detaljerede oplysninger om arrangementerne kan evt. tilgå direkte.

Hvad	Hvem	Hvor	Hvornår
Foredrag	København	Kastellet	04 JAN 2018 – 19:00
Gudstjeneste	Folk & Sikkerhed	Kastelskirken	07 JAN 2018 – 14:00
Foredrag	Midt- og Vestsjælland	Skovsøgård	16 JAN 2018 -19:30
Foredrag	Fyn	Soldaterhj. Dannevirke	16 JAN 2018 -
Foredrag	København	Kastellet	18 JAN 2018 – 19:00
Foredrag	København	Kastellet	01 FEB 2018 – 19:00
Foredrag	Fyn	Soldaterhj. Dannevirke	13 FEB 2018 -
Generalforsamling	København	Kastellet	15 FEB 2018 – 19:00
Foredrag	København	Kastellet	01 MAR 2018 – 19:00
Generalforsamling	Midt- og Vestsjælland	Skovsøgård	07 MAR 2018 – 19:30
Generalforsamling	Sydjyske	Haderslev	07 MAR 2018 -
Foredrag	Midt- og Vestsjælland	Skovsøgård	04 APR 2018 – 19:30
Foredrag	Fyn	Soldaterhj. Dannevirke	17 APR 2018 -

Redaktionen afsluttet den 10. december 2017